

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-350/24 – 1

Predmet C-350/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

14. svibnja 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

3. svibnja 2024.

Žalitelj:

HJ

Druga stranka u postupku:

Crédit agricole Corporate & Investment Bank

[omissis]

COUR DE CASSATION (KASACIJSKI SUD, FRANCUSKA)

[omissis]

PUNI SASTAV

Javna rasprava održana **3. svibnja 2024.**

– Prethodni postupak pred Sudom
Europske unije
– Prekid postupka

[omissis]

FRANCUSKA REPUBLIKA

U IME FRANCUSKOG NARODA

PRESUDA COURA DE CASSATION (KASACIJSKI SUD, FRANCUSKA),
koji zasjeda u PUNOM SASTAVU, OD 3. SVIBNJA 2024.

Osoba HJ, koja ima domicil [omissis] [u] Courbevoieu [(Francuska)], podnijela je [omissis] žalbu [omissis] protiv presude koju je 27. svibnja 2021. donio cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu, Francuska) [omissis] u sporu između nje i društva Crédit agricole Corporate & Investment Bank, dioničkog društva čije je sjedište [omissis] [u] Montrougeu [(Francuska)], druge stranke u kasacijskom postupku.

Presudom od 18. listopada 2023. vijeće za socijalna pitanja Coura de cassation (Kasacijski sud) naložilo je da se ispitivanje žalbe uputi punom sastavu.

[omissis]

[omissis], [elementi postupka]

Cour de cassation (Kasacijski sud), koji zasjeda u punom sastavu, [omissis], [elementi postupka], nakon vijećanja u skladu sa zakonom donijelo je ovu presudu.

Činjenice i postupak

- 1 Osoba HJ zaposlila se u društvu Crédit agricole Corporate & Investment Bank (CACIB) na temelju ugovora od 17. siječnja 2007. Posljednje je obavljala poslove djelatnika informacijskih sustava za klijente u Ujedinjenoj Kraljevini prije nego što je 28. kolovoza 2013. otišla na bolovanje.
- 2 Na taj se ugovor primjenjuje pravo Ujedinjene Kraljevine.
- 3 Osoba HJ smatrala se žrtvom diskriminacije zbog spola i uznemiravanja te je 23. rujna 2013. pokrenula postupak pred sudom za radne sporove radi isplate različitih iznosa na temelju izvršenja ugovora o radu i na ime naknade štete.
- 4 Presudom od 26. lipnja 2019. conseil de prud'hommes (Radni sud, Francuska) odbio je njezine zahtjeve.
- 5 Presudom od 27. svibnja 2021. cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu) smatrao je da osoba HJ nije iznijela primarne činjenice koje bi se mogle uzeti u obzir kao relevantna okolnost iz koje bi bilo prikladno izvesti zaključak o diskriminaciji u smislu članaka 13. do 19. i 136. Equality Acta 2010 (Zakon o jednakosti iz 2010.). Presudio je i da nije dokazano postojanje diskriminatornog uznemiravanja u smislu članka 26. i odmazde u smislu članka 27. tog zakona.
- 6 Osoba HJ podnijela je žalbu u kasacijskom postupku.

Opis žalbenih razloga

- 7 Osoba HJ prigovara da su u [pobijanoj] presudi odbijeni svi njezini zahtjevi kojima je tražila, među ostalim, da se utvrdi i presudi da je doživjela diskriminaciju zbog spola, diskriminatorno uznemiravanje i odmazdu.
- 8 U biti tvrdi da je cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu), nakon što je redom ispitao svaku diskriminirajuću situaciju koju je navela, smatrao da nije iznijela primarne činjenice koje bi se mogle uzeti u obzir kao relevantna okolnost za utvrđivanje diskriminacije u smislu Zakona o jednakosti iz 2010., te je donio odluku na temelju tumačenja Zakona o jednakosti iz 2010. koje nije u skladu s člankom 19. Direktive 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada, kojim se nalaže sudu da provede opću ocjenu činjenica kako bi utvrdio može li se na temelju njih pretpostaviti da je došlo do diskriminacije.
- 9 Usto, tvrdi da je cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu), iako je utvrdio da iz dostavljenih dokumenata proizlazi da su zaposlenici koji su imali pravo boravka u stranoj državi u okviru društva uglavnom bili muškarci, smatrao da sâm taj podatak nije dovoljan kako bi se pretpostavilo da postoji diskriminacija žena jer ne postoji nijedan element koji se odnosi na podnošenje zahtjeva žena za boravak u stranoj državi. Smatra da se cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu), koji je teret dokazivanja diskriminacije prebacio na zaposlenicu, takvom odlukom oslonio na tumačenje odredbi Zakona o jednakosti iz 2010. koje nije u skladu s člankom 19. Direktive 2006/54/EZ od 5. srpnja 2006., iako se na temelju činjenice da su većina zaposlenika koji borave u stranoj državi muškarci može pretpostaviti postojanje neizravne diskriminacije i da je stoga na CACIB-u da dokaže da [njegov] sustav međunarodne mobilnosti nije diskriminatoran.

Pregled primjenjivih načela i propisa

I. – Pravo Europske unije

- 10 Prema mišljenju [Suda Europske unije] [*omissis*], načelo uzajamnog povjerenja svakoj od država članica nalaže, osim u iznimnim okolnostima, da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i konkretno temeljna prava priznata tim pravom ([*omissis*] Mišljenje Suda (puni sastav) od 18. prosinca 2014., 2/13, t. 191., ECLI:EU:C:2014:2454).
- 11 Načelo nadređenosti prava Europske unije, koje je [Sud] [*omissis*] utvrdio u svojoj presudi Costa (presuda od 15. srpnja 1964., Costa/E.N.E.L., 6/64, ECLI:EU:C:1964:66) i kvalificirao kao „temeljno” (presuda od 10. listopada 1973., Variola/Administration des finances italienne, 34/73, Zb. 981, ECLI:EU:C:1973:101), zahtijeva da sva tijela država članica osiguraju puni učinak različitih odredbi Unije, pri čemu pravo država članica ne može utjecati na

učinak koji se tim različitim odredbama priznaje na području tih država (presuda od 24. lipnja 2019., Poplawski, C-573/17, t. 54., ECLI:EU:C:2019:530).

- 12 Obveza usklađenog tumačenja, koja pridonosi osiguravanju nadređenosti europskih pravnih pravila nad nacionalnim pravnim pravilima koja nisu s njima usklađena, proizlazi iz obveze država članica da, kada postoji direktiva, postižu rezultate koji se predviđaju tom direktivom, te njihove dužnosti na temelju članka 5. Ugovora, koji je postao članak 4.3. [UFEU-a], da poduzmu sve odgovarajuće mjere, opće ili posebne, potrebne da se osigura ispunjenje te obveze. Tu obvezu imaju sva tijela države članice, uključujući pravosudna tijela i u kontekstu spora između pojedinaca (presuda od 10. travnja 1984., Von Colson i Kamann, 14/83, t. 26, ECLI:EU:C:1984:153). Ta se sudska praksa otad dosljedno primjenjivala. Odsad se temelji na članku 288. stavku 3. UFEU-a (presuda od 7. kolovoza 2018., Smith, C-122/17, t. 39., ECLI:EU:C:2018:631).
- 13 Sud podsjeća na to da obveza usklađenog tumačenja nacionalnog prava ima određene granice jer ne može služiti kao temelj tumačenja nacionalnog prava *contra legem* (presuda od 4. listopada 2018., Link Logistik NN, C-384/17, t. 59. i 61., ECLI:EU:C:2018:810; presuda od 15. travnja 2008., Impact/Minister for Agriculture and Food i dr., C-268/06, t. 100., ECLI:EU:C:2008:223).
- 14 Međutim, dodaje da nacionalni sud koji odlučuje u sporu u vezi s općim načelom prava Unije, kao što je načelo nediskriminacije, kako ga konkretizira direktiva, doista ne može protumačiti nacionalno pravo na način koji je u skladu s tom direktivom, on ipak ima obvezu osigurati pravnu zaštitu koja za pojedince proizlazi iz prava Unije i zajamčiti njegov puni učinak, ako je potrebno, ne primjenjujući sve odredbe nacionalnih propisa koje su protivne tom načelu (presuda od 19. siječnja 2010., Küçükdeveci, C-555/07, t. 51., EU:C:2010:21, presuda (veliko vijeće) od 19. travnja. 2016., Dansk Industri, C-441/14, t. 35., ECLI:EU:C:2016:278).

II. – Direktiva 2006/54/EZ

- 15 Cilj je Direktive 2006/54/EZ, koja u svojim uvodnim izjavama 2. i 5. upućuje na članak 2. i članak 3. stavak 2. Ugovora te na članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, osigurati provedbu načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada. Ona u tu svrhu sadržava odredbe za provedbu načela jednakog postupanja s obzirom na pristup zapošljavanju, radne uvjete i sustave strukovnog socijalnog osiguranja. Ona također sadržava odredbe koje osiguravaju učinkovitiju provedbu tog načela uspostavom odgovarajućih postupaka.
- 16 U skladu s uvodnom izjavom 30. te direktive „države članice mogu u odgovarajućoj fazi postupka uvesti pravila o dokazivanju koja su povoljnija za tužitelje”. U istoj uvodnoj izjavi navodi se i da „[d]onošenje pravila o teretu dokaza igra značajnu ulogu u osiguravanju učinkovite provedbe načela jednakog postupanja. Stoga bi prema odluci Suda trebalo donijeti odredbe kojima bi se

teret dokaza u slučajevima gdje postoji pretpostavka diskriminacije prebacio na tuženika, osim u postupcima u kojima sud ili drugo nacionalno nadležno tijelo istražuje činjenično stanje. Ipak, treba pojasniti da procjena činjenica iz kojih se može pretpostaviti postojanje izravne ili neizravne diskriminacije ostaje u nadležnosti odgovarajućeg nacionalnog tijela u skladu s nacionalnim pravom i praksom.”

17 Člankom 19. stavcima 1. i 2. te direktive određuje se:

„Teret dokaza

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere u skladu sa svojim pravosudnim sustavima kako bi osigurale da, u slučajevima kada osobe koje smatraju da im je nanesena šteta zbog neprimjenjivanja načela jednakog postupanja pred sudom ili drugim nadležnim tijelom iznesu činjenice na temelju kojih se može pretpostaviti postojanje izravne ili neizravne diskriminacije, teret dokaza nepostojanja povrede načela jednakog postupanja bude na tuženiku.

2. Stavak 1. ne sprečava države članice da uvedu [pravila o dokazivanju] koja su povoljnija za tužitelje. [...]”

III. – Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije

18 U skladu sa Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (UEZAE), koji je odobren Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2020/135 od 30. siječnja 2020. (u daljnjem tekstu: Sporazum), Ujedinjena Kraljevina povlači se iz Unije od datuma stupanja na snagu tog Sporazuma 1. veljače 2020.

19 Međutim, člankom 126. Sporazuma predviđa se prijelazno razdoblje koje istječe 31. prosinca 2020., a tijekom kojeg se na njezino državno područje i dalje primjenjuje pravo Unije.

20 U skladu s člankom 127. stavkom 3. Sporazuma, „[t]ijekom prijelaznog razdoblja, pravo Unije primjenjivo u skladu sa stavkom 1. proizvodi s obzirom na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini pravne učinke jednake onima koje proizvodi u Uniji i njezinim državama članicama te se tumači i primjenjuje u skladu s metodama i općim načelima jednakima onima koji se primjenjuju u Uniji”.

IV. – Zakon o jednakosti iz 2010.

21 Člankom 136. Zakona o jednakosti iz 2010. određuje se:

„1. Ovaj se članak primjenjuje na svaki postupak koji se odnosi na povredu tog zakona.

2. *Ako postoje činjenice na temelju kojih sud može odlučiti, u nedostatku bilo kakvog drugog objašnjenja, da je osoba A povrijedila odredbe o kojima je riječ, sud tu povredu treba smatrati dokazanom.*

3. *Međutim, stavak 2. ne primjenjuje se ako osoba A dokaže da nije povrijedila predmetne odredbe.”*

V. – Nacionalno pravo koje se odnosi na sudačke ovlasti prilikom primjene stranog prava

- 22 Člankom 3. Codea civil (Građanski zakonik), na temelju kojeg je Cour de cassation (Kasacijski sud), u nedostatku posebnog zakonodavstva, utvrdio načela francuskog međunarodnog privatnog prava, određuje se da „[p]ravila neposredne primjene obvezuju sve koji žive na državnom području. Posjedovanje nekretnina, čak i onih u vlasništvu stranaca, uređuje se francuskim zakonom. Zakoni o statusu i pravnoj sposobnosti osoba odnose se na Francuze, čak i one koji borave u stranoj zemlji”.
- 23 U skladu s tim tekstom, Cour de cassation (Kasacijski sud) potvrđuje, među ostalim, da je „na francuskom sudu koji priznaje da je strano pravo primjenjivo da, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke koja se na njega poziva, istraži njegov sadržaj, uz pomoć stranaka i osobno ako je potrebno, i da riješi spor u skladu sa stranim pozitivnim pravom” (Kasacijski sud, prvo vijeće, 28. lipnja 2005. [omissis], Bull. 2005., I, br. 289.; Kasacijski sud, trgovačko vijeće, 28. lipnja 2005. [omissis], Bull. 2005., IV, br. 138.).
- 24 Cour de cassation (Kasacijski sud) donosi odluku da sudovi koji odlučuju o meritumu suvereno primjenjuju i tumače strani zakon (Kasacijski sud, prvo vijeće, 13. siječnja 1993. [omissis] Bull. 1993., I, br. 14.).

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 25 Kao prvo, u okviru žalbe postavlja se pitanje o utjecaju povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije na sudačke ovlasti države članice koja treba primjenjivati pravo Ujedinjene Kraljevine kojim se prenosi europska direktiva u sudskom postupku koji je pokrenut prije isteka prijelaznog razdoblja kada se od suda pred kojim je pokrenut postupak traži da donese odluku nakon isteka tog razdoblja.
- 26 Naime, u vrijeme nastanka činjenica (ugovor o radu potpisan 17. siječnja 2007.; navodne radnje diskriminacije u razdoblju od 2010. do 2013.), ali i na dan pokretanja sudskog postupka (2013.) te na dan kada je conseil de prud’hommes (Radni sud) donio svoju presudu (2019.), Ujedinjena Kraljevina bila je članica Europske unije. Suprotno tomu, na dan kada je cour d’appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu) odlučio o žalbi, odnosno 27. svibnja 2021., Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju.

- 27 Osoba HJ navodi da je u vrijeme nastanka spornih činjenica Ujedinjena Kraljevina još bila u sastavu Europske unije i stoga se na nju primjenjivalo pravo Unije, tako da unutarnje pravo te zemlje koje je tada bilo na snazi treba tumačiti u skladu s pravilima koja proizlaze iz prava Unije i to bez obzira na to što na dan kada je cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu) donio odluku, britanski sud više nije mogao uputiti Sudu prethodna pitanja. U biti dodaje da je, čak i pod pretpostavkom da bi ta posebnost mogla osloboditi britanski sud njegove obveze usklađenog tumačenja, francuski sud i dalje dužan izvršavati takvu obvezu jer mora primijeniti nacionalno pravo države članice Europske unije koje je na snazi u trenutku nastanka spornih činjenica.
- 28 CACIB u biti tvrdi da nije na Couru de cassation (Kasacijski sud) da sâm odluči o usklađenosti zakona druge države članice s pravom Unije i o valjanosti njegova tumačenja koje su dali sudovi države članice o kojoj je riječ. Smatra da nije na Couru de cassation (Kasacijski sud) da zamijeni sud druge države kako bi utvrdio smjer pozitivnog prava strane zemlje niti da zauzme stajalište o pravnoj politici i njezinoj usklađenosti s pravom Unije, što je u ujedinjjujućoj nadležnosti samog Suda Europske unije.
- 29 Nezavisna odvjetnica smatra da je potrebno uputiti Sudu prethodno pitanje. Navodi da tekst Sporazuma, i konkretnije, nepostojanje odredbi koje se odnose na pravo primjenjivo na sporove koji su pokrenuti pred sudovima država članica tijekom prijelaznog razdoblja, ali su i dalje u tijeku nakon završetka tog razdoblja, izaziva dvojbu u pogledu toga je li pravo Unije i dalje primjenjivo kada je cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu) donio pobijanu presudu.
- 30 Sud smatra da postoji razumna sumnja o tom pitanju.
- 31 Iako se na sudski postupak, koji je pokrenut prije završetka prijelaznog razdoblja predviđenog člankom 126. Sporazuma, na taj dan primjenjivalo pravo Unije, uključujući Direktivu 2006/54/EZ, na dan kada su žalbeni sudovi donijeli odluku, 27. svibnja 2021., Ugovori, i konkretnije, članak 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) prestali su proizvoditi učinke u pravnom poretku Ujedinjene Kraljevine.
- 32 Stoga, iako je na dan nastanka navodnih radnji diskriminacije članak 19. Direktive 2006/54/EZ bio primjenjiv na spor, valja se zapitati može li Sporazum imati za učinak da retroaktivno dovede u pitanje primjenu prava Unije i osobito obvezu suda da primjenjivo pravo tumači u skladu s tim pravom.
- 33 Moglo bi se smatrati da se na taj dan, čak i ako je dio prava Unije bio zadržan u britanskom pravu na temelju zakonodavstva koje je donijela Ujedinjena Kraljevina, nikakva obveza usklađenog tumačenja tog prava s pravom Unije ne može temeljiti na pravu Europske unije.
- 34 Suprotno tomu, moglo bi se smatrati, s obzirom na to da su se činjenice dogodile nakon isteka prijelaznog razdoblja i da je postupak pokrenut prije njegova isteka, da sud druge države članice zakon Ujedinjene Kraljevine, kojim se prenosi

članak 19. Direktive 2006/54, treba tumačiti u skladu s pravom Unije, čak i ako odlučuje nakon isteka prijelaznog razdoblja.

- 35 Stoga je nužno tumačenje Sporazuma o tome treba li propis Ujedinjene Kraljevine kojim se prenosi članak 19. Direktive 2006/54/EZ sud koji donosi odluku nakon isteka prijelaznog razdoblja smatrati propisom države članice kojim se prenosi direktiva, s obzirom na to da su se činjenice dogodile prije tog dana i/ili da je postupak pokrenut prije tog dana.
- 36 Kao drugo, u okviru žalbe postavlja se pitanje primjenjuje li se obveza usklađenog tumačenja nacionalnog prava države članice suda i kada taj sud treba primijeniti pravo druge države članice.
- 37 Osoba HJ u biti smatra da bi francuski sud kada primjenjuje odredbe proizašle iz zakona druge države članice Europske unije trebao, pod nadzorom Coura de cassation (Kasacijski sud), tumačiti i primjenjivati te odredbe u skladu s pravom Unije. Osobito navodi da bi Cour de cassation (Kasacijski sud), s obzirom na to da nadzire usklađenost zakona s međunarodnim sporazumima, kada je riječ o zakonu države članice Europske unije, trebao *a fortiori* provjeriti usklađenost odredbi tog stranog prava s pravom Unije, pri čemu treba podsjetiti na to da je na temelju temeljnog načela nadređenosti prava Unije to pravo nadređeno svim nacionalnim pravima država članica Europske unije i da je u tom okviru Sud odredio nacionalni sud kao sud zajedničkog prava Europske unije. Priznaje da je na Couru de cassation (Kasacijski sud), ako on smatra da postoji razumna dvojba o dosegu takve obveze, da uputi Sudu prethodno pitanje u tom pogledu.
- 38 CACIB u biti navodi da bi utvrđivanje prava svakog nacionalnog suda da dovede u pitanje bilo koji zakon neke druge zemlje koja nije njegova zemlja predstavljalo vrlo osjetljive probleme, a države članice mogle bi to smatrati narušavanjem svojeg suvereniteta.
- 39 Nezavisna odvjetnica u biti tvrdi da bi, ako Sud odgovori da je pravo Unije bilo itekako primjenjivo, valjalo primijeniti njegovu sudsku praksu o načelu usklađenog tumačenja kojom se, čini se, nalaže poštovanje tog načela kada nacionalni sudovi primjenjuju pravo druge države članice. Međutim, navodi, s jedne strane, da Sud nije izričito potvrdio postojanje takve obveze i, s druge strane, da to što sve države članice poštuju tu obvezu za Europsku uniju predstavlja politički razvoj prema povećanju integracije koja je od takve važnosti da se čini potrebnim uputiti Sudu pitanje i o toj drugoj problematici.
- 40 Cour de cassation (Kasacijski sud) smatra da je, kako bi se osiguralo da francuska država poštuje nadređenost prava Unije, nužno promijeniti prirodu njegova nadzora primjene i tumačenja stranog prava ako je francuski sud bio dužan ocijeniti usklađenost s pravom Unije prava druge države članice.
- 41 Cour de cassation (Kasacijski sud) ne zanemaruje to da Sud, od donošenja presude Marshall, smatra da direktiva „*ne može sama po sebi stvarati obveze za pojedinca*“

te se stoga protiv njega nije moguće pozivati na direktivu kao takvu” (presuda od 26. veljače 1986., Marshall, C-152/84, t. 48., ECLI:EU:C:1986:84).

- 42 Međutim, Sud navodi i to da je „nacionalni sud koji prilikom primjene nacionalnog prava mora tumačiti to pravo–neovisno o tome je li riječ odredbama donesenima prije ili odredbama donesenima nakon direktive–obvezan svoje tumačenje u najvećoj mogućoj mjeri uskladiti s tekstom i svrhom direktive kako bi ostvario njome propisani rezultat i na taj način poštovao obvezu iz članka 189. stavka 3. Ugovora” (presuda od 13. studenoga 1990., Marleasing, C-106/89, t. 8., ECLI:EU:C:1990:395).
- 43 Budući da se, u skladu s presudom Von Colson i Kaman (prethodno navedena u točki 12. ove odluke), načelo usklađenog tumačenja nalaže nacionalnim sudovima kao tijelima države članice nositeljice obveze provedbe direktiva u vlastitom nacionalnom pravnom poretku, ne može se isključiti da isto vrijedi u slučaju da taj sud treba primijeniti nacionalno pravo druge države članice.
- 44 U tom je pogledu Sud imao priliku utvrditi da je „*na sudu pred kojim se vodi spor [...] da primijeni zakonodavstvo države čiji su sudovi navedeni u [ugovornoj odredbi o prenošenju nadležnosti], tumačeći to zakonodavstvo u skladu s pravom Unije, a osobito [d]irektivom [...]”* (presuda od 18. studenoga 2020., C-519/19, Ryanair, t. 51. i presuda od 8. prosinca 2022., Luxury Trust Automobil, C-247/21, t. 67., ECLI:EU:C:2022:966).
- 45 Stoga se čini da iz sudske prakse Suda proizlazi da taj sud nalaže nacionalnom sudu usklađeno tumačenje, čak i kada treba primijeniti pravo druge države članice.
- 46 Međutim, kada mu je izričito postavljeno isto pitanje, Sud na njega nije odgovorio zbog posebnosti predmeta koji se vodio pred njim (presuda od 15. prosinca 2022., C-577/21, ECLI:EU:C:2022:992).
- 47 Usto, moglo bi biti korisno znati je li ovlast nacionalnog suda koji primjenjuje pravo druge države članice i koji utvrdi da ga nije moguće usklađeno tumačiti istovjetna ovlasti koju izvršava kada primjenjuje vlastito nacionalno pravo i može li, ovisno o slučaju, načelo nediskriminacije propisano člankom 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koje je konkretizirano u Direktivi 2006/54/EZ, dovesti do toga da to pravo izuzme iz primjene, čak i u sporu između privatnih osoba.
- 48 Stoga postoji razumna sumnja u pogledu takvog zaključka, tako da Cour de cassation (Kasacijski sud) smatra da je prethodna odluka o tom pitanju nužna i uzimajući u obzir, osim toga, institucionalnu problematiku povezanu s odgovorom.

SLIJEDOM NAVEDENOG, Sud:

UZIMAJUĆI U OBZIR članak 267. UFEU-a

UPUĆUJE Sudu Europske unije sljedeća pitanja:

1. Treba li Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (UEZAE), koji je odobren Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2020/135 od 30. siječnja 2020., tumačiti na način da propis Ujedinjene Kraljevine kojim se prenosi članak 19. Direktive 2006/54/EZ Parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada sud koji donosi odluku nakon isteka prijelaznog razdoblja treba smatrati propisom države članice kojim se prenosi direktiva, s obzirom na to da su se činjenice dogodile prije tog datuma i/ili da je postupak pokrenut prije tog datuma?

2. Treba li članak 288. UFEU-a tumačiti na način da nacionalni sud pred kojim se vodi spor između pojedinaca i koji je obvezan primijeniti pravo druge države članice, odredbe tog prava treba tumačiti u skladu s direktivom a da se to ne protivi načelu uzajamnog povjerenja?

3. Ako nacionalni sud smatra da takvo usklađeno tumačenje nije moguće, treba li taj sud, kao što bi to učinio s vlastitim nacionalnim pravom, izuzeti iz primjene to pravo kada je riječ o općem načelu prava Unije ili odredbi primarnog prava koji su konkretizirani direktivom?

PREKIDA kasacijski postupak povodom žalbe dok Sud Europske unije ne donese odluku.

[omissis]

[omissis] [elementi postupka]

[omissis]